

Leiðbeining til lærarar

Danskt

A-stig

1. august 2023

Krøvini til lærugreinina danskt eru ásett í námsætlanini í donskum 3-A og í stöðisnámsætlanini. Í hesi leiðbeiningini eru frágreiðingar um nøkur av hesum settu krøvum. Sitat úr galdandi námsætlanum eru markað við skáksskrift.

Tilhoyrandi skjøl

- Námsætlan – danskt 3-A
- Stöðisnámsætlan
- Leiðbeining – skrivlig próvtøka – danskt A-stig
- Metingarark – skrivlig próvtøka – danskt A-stig
- Leistur – próvtøkuspurningur – danskt A-stig
- Leiðbeining – próvtøkuspurningur – danskt A-stig
- Leiðbeining – breytarverkætlan – danskt A-stig
- Leistur – eftirmeting og afturboðan
- Leistur – lestrarætlan fyri lærugrein
- Leistur – undirvísingarfrágreiðing

Tímatal

Undirvísingin fevnir um 200 klokkutímar (60 minuttir) og 75 tímar (60 minuttir) í næmingatíð. Vanliga verður undirvíst í undirvísingartímum (45 minuttir) soleiðis, at vikutímatalið fyri bæði árin til samans verður átta.

Næmingatíðin verða vanliga skift soleiðis: 35 tímar fyrra árið og 40 tímar seinna árið.

Innihaldsyvirlit

1. Kjarnaøki.....	3
1.1. Talaða málið	4
1.2. Skrivaða málið.....	4
1.3. Málkunnleiki	5
2. Førleikar.....	5
2.1. Faklig førleikamál – A-stig	5
2.2. Støðisførleikar	9
2.2.1. Lesing	9
2.2.2. Skrivning.....	9
2.2.3. Munnligt samskifti.....	9
2.2.4. Kt-førleikar og talgildisbúgvng	10
3. Eftirmeting og próvtøka.....	11
3.1. Eftirmeting og afturboðan	11
3.2. Støðumet, ársmet og royndarmet.....	11
3.3. Skrivlig próvtøka á A-stigi	12
3.3.1. Dømingargrundarlag – skrivlig próvtøka á A-stigi	13
3.3.2. Próvtalslýsing – skrivlig próvtøka á A-stigi	13
3.4. Munnlig próvtøka á A-stigi	14
3.4.1. Dømingargrundarlag – munnlig próvtøka á A-stigi	15
3.4.2. Próvtalslýsing – munnlig próvtøka á A-stigi	16
4. Lestrarætlan og undirvísingarfrágreiðingar	17

1. Kjarnaøki

Lærugreinin danskt hefur trý ymisk kjarnaøki, ið eru tey somu frá lægsta til hægsta stig. Økini umskarast og virka fyri ein stóran part saman í undirvísingini.

- Talaða málið
- Skrivaða málið
- Málkunnleiki

Danskt 3-A

Kjarnin í lærugreinini donskum er danskt mál og danskir tekstir við støði í víðkaða teksthugtakinum, sum fevnir um øll sløg av tekstum. Teksthugtakið fevnir sostatt bæði um siðbundin fagur- og yrkisbókmentilig tekstsløg og um film, ljóð, myndir, heimasíður og aðrar margháttaðar tekstir.

Kjarnaøkini umskarast soleiðis at skilja, at flestu tekstir og arbeiðshættir hava eyðkenni frá meira enn einum kjarnaøki. Tískil verður fyri tað mesta arbeið á fleiri kjarnaøkjum samstundis, hóast denturin kann liggja á ávísimum kjarnaøki.

Mælt verður til, at næmingarnir í donskum á A-stigi til samans lesa tað, sum svarar til umleið 500 síður av ástøði og tekstum, herímillum eisini margháttaðum tekstum. Síðutalið er leiðbeinandi, soleiðis at skilja, at tað ikki er ætlanin, at lærarar skulu telja allar síður og uppgeva síðutøl í undirvísingarfrágreiðingunum. Síðutalið er í sjálvum sær ikki avgerandi fyri, hvussu nógv tíð verður brúkt til undirvísing og arbeiði við ymsu tekstunum, og rúm skal eisini vera fyri at arbeiða við margháttaðum tekstum, sum ikki hava síðutøl.

Umframt hesar umleið 500 síðurnar verður mælt til, at næmingarnir lesa:

- Í minsta lagi tvær skaldsøgur (í minsta lagi onnur skal vera upprunadonsk) umboðandi ymiskar høvundar.
- Í minsta lagi eitt útgivið savn við styttri tekstum (yrkingasavn, stuttsøgusavn, yrkistekstsavn ella líknandi) ella eitt leikrit.

Næmingarnir eiga at fáa ávirkan á tekstúrvalið.

Tekstir, sum verða lisnir í lærugreinini donskum, eiga í størst móguligan mun at vera á donskum máli. Flestu tekstirnir eiga at vera upprunadanskir, men týddir tekstir eiga eisini at verða lisnir. Í sambandi við frásjónargerð, t.d. í bókmentasøgu, kunnu tekstir á øðrum málum eisini verða lisnir. Talan kann t.d. vera um tekstir, sum eru serliga viðkomandi fyri ávíst tema ella bókmentasøguligt rák, men ikki eru týddir til danskt. Harumframt eiga tekstir á norskum og svenskum máli at verða lisnir í sambandi við undirvísing í norðurlensskum málum. Margháttaðir tekstir, t.d. filmar, eiga eisini í størst móguligan mun at vera á donskum ella norðurlensskum máli (undirtekstur á donskum/norðurlensskum telur ikki sum danskt/norðurlenskt mál). Margháttaðir tekstir á øðrum málum kunnu tó væl nýtast í sambandi við frásjónargerð. Talan kann t.d. vera um eftirlagingar (t.d. filmatisering av skaldsligum teksti) og myndir, sum eru serliga viðkomandi fyri ávíst tema ella

bókmentasöguligt rák. Harumframt eiga munnligir og/ella margháttaðir tekstir á norskum og svenskum máli at verða viðgjördir í sambandi við undirvísing í norðurlenskum málum.

Lærugreinin fevnir bæði um at móttaka og at skapa, sum eru í töttum samspæli í undirvísingini, og sum í sambandi við kannandi tilgongdina av tekstum sameina málsligu, søguligu og fagurfrøðiligu sjónarhornini til tekstin. Hendan tilgongdin mennir evnini hjá næmingunum at bera nakað fram og at verða tilvitað um samskiptisstøðuna. Tað at skapa nakað hevur upprunaliga verið eyðmerkt við at skapa eitt hvørt munnligt ella skriftligt. Hugtakið at bera nakað fram fevnir nú eisini um, at verkið kann skiljast margháttað, t.e. sum annað enn at bera nakað fram við orðum.

Móttakandi og skapandi arbeiði við tekstunum mennir albúgvina hjá næmingunum og so statt eisini áskoðanina, tey hava á heimin og seg sjálvan. Kannandi tilgongdin av tekstunum ger tey varug við, at menniskju frá øðrum tíðum og øðrum pørtum av heiminum hava somu ella aðrar trupulleikar, hugskot og upplivingar enn tey sjálv, og er hetta við til at menna samleikan hjá næmingunum.

1.1. Talaða málið

Kjarnaøkið talaða málið snýr seg um at tosa, at lurta og at rannsaka talaða danska málið. At samskipta væl og skiljandi og at duga at lurta eru avgerandi sosialir og mentanarligir førleikar. Støðan, samskipt verður í, skapar karm um samskiptisháttin. Undirvísingin skal tí fevna um ymisk munnlig og margháttað tekstsløg, sum hvørt á sín hátt skulu styrkja fatanina av ymsum munnligum samskiptisháttum og av leiklutum teirra samskiptandi.

Danskt 3-A

Talaða málið fevnir bæði um at viðgera talað mál, so sum kjak, røður og poddvarp og um at samskipta munnliga og halda munnligar framløgur. Munnligu tekstirnir skulu viðgerast við viðkomandi háttalagi, og næmingarnir skulu eisini sjálvir skapa munnligar tekstir, so sum ljóðbrot, filmsbrot og munnligar framløgur.

1.2. Skrivaða málið

Kjarnaøkið skrivaða málið snýr seg um at lesa og skriva danskt. At lesa og skriva eru javnskipaðar læritilgongdir, har næmingarnir menna skriviførleikan við at lesa og lesiførleikan við at skriva. Hugur næminganna at lesa og skriva skal stimbrast og somuleiðis tilvitan teirra um lesi- og skrivitilgongdina. Undirvísingin skal fevna um eitt fjølbroytt úrval av ymskum fagur- og yrkisbókmentiligum tekstsløgum, herímillum eisini margháttaðum tekstsløgum.

Danskt 3-A

Skrivaða málið fevnir bæði um at lesa tekstir og at skapa tekstir. Lisna tekstúrvalið skal fevna um eitt breitt úrval av fagur- og yrkisbókmentiligum tekstum umboðandi ymisk tekstsløg, so sum skaldsøgur, stuttsøgur, yrkingar, fólkavísur, ævintýr, greinir, ritroyndir og kjaktekstir. Dømi um margháttað tekstsløg (bæði fagur- og yrkisbókmentilig) eru myndir, lýsingarfilmar, tíðindasendingar, poddvarp, bloggar, filmar (heimildarfilmar, spælifilmar og stuttfilmar), uppsløg á sosialum miðlum o.a. Textirnir eiga at umboða ymisk tíðarskeið. Textirnir skulu viðgerast við viðkomandi háttalagi, og næmingarnir skulu eisini sjálvir skapa tekstir, bæði skrivligar og margháttaðar.

1.3. Málkunnleiki

Kjarnaækið málkunnleiki fevnir um danska mállæru og málnýtslu. Næmingarnir fáa innlit í danska málið sum skipan og um leiklutin hjá donskum í føroyskum og norðurlendskum samanhangi. Undirvísingin skal fevna um grundleggjandi mállæru á stöðugt hækkandi torleikastigi, málnýtslu og norðurlenska málfelagsskapin.

Danskt 3-A

Arbeiðast skal við mállæru og mállæruhugtøkum, soleiðis at næmingarnir ogna sær førleikar at samskipta munnliga og skrivliga á røttum, greiðum, samanhangandi og fjøltáttaðum donskum máli. Í hesum sambandi skal eisini arbeiðast við málsligari variatióin og stíllegum. Við innliti í málnýtslu skilja næmingarnir sambandið millum innihald, mál og funktión, og hvønn týðning málið hevur í mentanarligum og samfelagsligum høpi.

Næmingarnir eiga harumframt at lesa tekstir, sum lýsa danska málið í føroyskum samanhangi, bæði í nútíðarligum og søguligum høpi. Eisini skal arbeiðast við tekstum á norðurlendskum málum við atliti at líkleikum og munum á málunum. Talan er serliga um tekstir á norskum (bókmáli og nýnorskum) og svenskum.

2. Førleikar

2.1. Faklig førleikamál – A-stig

Fakligu førleikamálini eru orðað eftir besta próvtali soleiðis at skilja, at um næmingurin hevur ognað sær førleikamálini væl og virðiliga, fær hann/hon próvtalið 12. Eins og kjarnaøkini umskarast ymsu fakligu førleikamálini, og í flestu førum verður arbeitt við fleiri førleikamálum samstundis.

- *at lesa og skilja danskar tekstir á ymskum torleikastigum, í ymskum tekstsløgum og stíllegum*

Danskt 3-A

Næmingarnir skulu læra at lesa og skilja danskar tekstir á ymskum torleikastigum, í ymskum tekstsløgum og stíllegum. Hugsað verður bæði um torleikastig í málinum, t.d. viðvíkjandi setningsbygnaði og orðfeingi, og torleikastig í tekstbygnaði og innihaldi, t.d. at hugsa frá ítøkiligum til úrtøkiligum (abstrahera). Eisini er talan um at læra at lesa og skilja tekstir frá ymsum søguligum tíðarskeiðum. Hetta setir krøv til kunnleika um ymsk tekstsløg, stíllegur, orðfeingi og ein ávísan kunnleika til eyðkenni í danska málinum, søguliga sæð.

- *at málbera seg greitt, rætt, samanhangandi og fjøltáttað á donskum máli, bæði munnliga og skrivliga, við tilvitan um miðlan og samskiftisstøðu*

Danskt 3-A

At duga at málbera seg greitt, rætt, samanhangandi og fjøltáttað munnliga á donskum máli merkir, at næmingarnir skulu duga at tosa ótarnað og uttan himpr í ymsum samskiftisstøðum. Endamálið og samskiftisstøðan hava eisini sína ávirkan á málnýtsluna, og umráðandi er tí altíð at hava hesi í huga, tá ið metast skal um málnýtslu. At læra at orða seg væl og neyvt krevur, at næmingarnir arbeiða nógv

og miðvíst við málinum, bæði munnliga og skrifliga. Við at lesa nógvar fjølbroyttar tekstir økist orðfeingið, eins og næmingarnir læra orð- og setningsmyndir, sum hjálpa teimum við stavseting og orðalagi. Venjingar, bæði munnligar og skrifligar, eru eisini neyðugar fyri at kunna rækka málinum. Skrifliga eiga næmingarnir at orða seg rætt á donskum sambært teimum stavsetingar- og mállærureglum, sum eru galdandi. Munnliga skulu næmingarnir ognar sær eitt víðtøkið orðfeingi, soleiðis at tey kunnu nýta málið við neyvleika og megna at rætta málið á leiðini í samskiftisstøðuni.

- *at nýta og grunda um viðkomandi samskiftishættir og grundgevingarhættir eftir endamáli og samskiftisstøðu*

Danskt 3-A

Næmingarnir eiga at gerast tilvitaðir um viðurskiptini millum sendara, móttakara, miðil og innihald í samskiftisstøðuni. Slík tilvitan styrkir førleikan at velja viðkomandi hættir at samskipta og grundgeva, bæði munnliga og skrifliga. Undirvísingin eigur eisini at fevna um samskipti á talgildum pallum, herímillum á sosialum miðlum.

- *at velja og nýta viðkomandi framløguhættir, herímillum munnligar, skrifligar og margháttadar, eftir evni og endamáli*

Danskt 3-A

At leggja fram er grundleggjandi førleiki í lærugreinini donskum, sum skal styrkjast og venjast regluliga. Næmingarnir eiga bæði einsæris og í bólkum at skipa framløgur av ymsum slag. Talan kann eitt nú vera um at halda munnligar framløgur fyri flokkinum og at skapa ymsar margháttadar framløgutekstir.

- *at velja, nýta og grunda um viðkomandi háttaløg at greina, tulka og seta í frásjón ymisk fagur- og yrkisbókmentilig tekstsløg, herímillum eisini margháttað tekstsløg*

Danskt 3-A

Næmingarnir eiga at duga at velja hóskaði háttaløg og amboð til at viðgera fagur- og yrkisbókmentiligar tekstir. Fagurbókmentilig háttaløg og amboð fevna m.a. um at greina frásagnarviðurskipti, bygging, persónslýsingar, umhvørvislýsingar og huglag. Eisini eiga næmingarnir at fáa kunnleika um, at ymisk bókmentafrøðilig háttaløg eru. Sum dømi kunnu nevnast ævisøguligt háttaløg, nýkritiskt háttaløg, sálarfrøðiligt háttaløg, strukturalistiskt háttaløg, og reseptiónsestetiskt háttaløg.

Yrkisbókmentilig háttaløg og amboð fevna m.a. um at greina grundgevingar, málnýtslu og viðurskiptini millum sendara, móttakara, miðil og innihald. Viðvíkjandi margháttaðum tekstum skulu visuella og ljóðligu viðurskiptini eisini viðgerast, og arbeiðast kann eitt nú við myndagreining og filmsgreining. Umframt greining og tulkning skulu tekstirnir eisini setast í frásjón, tað kann t.d. vera í bókmentasøguligt, samfelagsligt, yrkisligt, politiskt høpi ella í tíðarhøpi.

- *at vísa kunnleika um danska bókmentasøgu og tilknýtið til norðurlendskar og aðrar heimsbókmentir og seta tekstir í bókmentasøguligt høpi*

Danskt 3-A

Umframt at viðgera tekstir eiga næmingarnir at fáa kunnleika um bókmentasøgu fyri at kunna seta lisnar tekstir í bókmentasøguligt høpi. Dømi um bókmentasøgulig tíðarskeið/rák eru: miðöld,

renessansa, barokkur, upplýsingaröld, romantikkur, realisma, symbolisma, modernisma, postmodernisma og nýggjastu tíð. Næmingarnir eiga at fáa kunning um fleiri tíðarskeið/rák, bæði eldri og yngri. Í minst tveimum tíðarskeiðum/rákum eiga næmingarnir at fara í dýpdina, t.e. lesa og viðgera fleiri tekstir og seta hesar í bókmentasøguligt høpi. Onnur skaldsøgan ella útgivna savnið (ella leikritið), sum lisið verður, eigur at verða lisið í sambandi við, at arbeitt verður við einum ávísu tíðarskeiði.

- *við neyvleika og fjølbroyttum orðalagi at skriva og skapa ymisk viðkomandi tekstsløg, herimillum eisini margháttað tekstsløg*

Danskt 3-A

Næmingarnir eiga at skriva regluliga, bæði í sjálvari undirvísingini og heima. Lesing og skrivning hanga saman, soleiðis at skilja, at næmingarnir við at skriva ymisk tekstsløg eisini læra betur at lesa og skilja tekstsløgin. Skilagott er tí at lata næmingarnar royna seg við at skriva smáar tekstir ella tekstbrot í teimum tekstsløgunum, sum arbeitt verður við.

Við ymsum skapandi skriviháttum kunnu næmingarnir eisini menna fakligar førleikar á ymsar hættir. Tey kunnu t.d. læra nógv um eyðkenni við tekstsløgum við eftirlaging (remediering), har tekstur verður umskrivaður til annað tekstsløg. Eitt nú kunnu næmingarnir við lutaleiki, har tey t.d. fáa útlutað ávís sjónarmið, menna førleikarnar at grundgeva og greiða frá sjónarmiðum.

Við menningini av vitlíki (AI) og øðrum hjálparamboðum gerst arbeðsgongdin í sambandi við skrivning enn meira týðningarmikil. Í undirvísingini eigur tí størri dentur at verða lagdur á arbeðsgongdina enn á endaliga avrikið. Arbeðast kann eitt nú við ávegisskriving, har næmingarnir skriva í undirvísingini við læraranum sum leiðbeinara. Vitlíki kann vera eitt hent hjálparamboð og kann takast við í undirvísingina. Næmingarnir kunnu eitt nú brúka vitlíki til at leita eftir upplýsingum og viðgera hesar kritiskt. Eisini kunnu tey kritiskt viðgera tekstir, sum eru gjørdir við vitlíki og t.d. samanbera við aðrar líknandi tekstir.

Vanliga skal skrivligt arbeði, sum verður gjørt í undirvísingini, ikki telja sum næmingatíð. Næmingatíðin skal brúkast til skrivligt heimaarbeði, sum lærarin so skal eftirmeta. Tað ber tó væl til at sameina skrivligt arbeði í undirvísingini, har lærarin er leiðbeinari, og skrivligt heimaarbeði, har lærarin eftirmetir. Tá eigur lærarin í hvørjum einstøkum førum at meta um, hvussu stórir partur av arbeðinum skal telja sum næmingatíð.

Næmingarnir hava til samans 75 tímar í næmingatíð í donskum á A-stigi, 35 fyrra og 40 seinna árið. Lærarin skal í hvørjum einstøkum føri meta um, hvussu nógv næmingatíð skal setast av til hvørja uppgávu. Hetta kann skifta t.d. eftir uppgávlagi og eftir, hvussu nógva undirvísing næmingarnir hava fingið í ávísu uppgávuni.

Skilagott er at brúka ein part av næmingatíðini, serliga annað árið, til próvtøkulíknandi uppgávur. Arbeðið við próvtøkulíknandi uppgávum kann skipast á ymsar hættir, t.d. við ávegisskriving og at lata somu betraðu uppgávu inn eina ferð afturat. Næmingatíð eigur eisini at verða brúkt til aðrar skrivivenjingar, t.d. smáar fakligar uppgávur, verkætlanir, ávegistekstir og margháttadar tekstir, so sum framløgutekstir, ljóð- og filmsbrot.

- *kritiskt at velja og endurgeva keldur á rættan hátt*

Danskt 3-A

Í sambandi við fakligt arbeiði skulu næmingarnir regluliga arbeiða við keldum og keldukritikki, herímillum eisini við upphavsrætti og samtykki. Næmingarnir skulu læra at leita eftir keldum, bæði á netinum og á bókasøvnum, at meta um hesar og vísa til tær á rættan hátt.

- *kritiskt og við umhugsni at velja og nýta viðkomandi tíðarbærar miðlar og tilvitað luttaka í talgildum felagsskapum*

Danskt 3-A

Miðlalandslagið er støðugt í broyting, og nýggir miðlar koma javnan undan kavi. Í dagligu undirvísingini arbeiða næmingarnir við talgildum greiningartilfari og alnótini sum vitanartilfeingi og talgildum felagsskapi, og birtir hetta undir talgildisbúgvíngina hjá næmingunum. Móttakandi og skapandi arbeiði við tekstum í talgildum felagsskapum lærir næmingarnar at verða kritiskir, ábyrgdarfullir og umhugsni í sambandi við talgildu miðlarnar, herímillum eisini sosialu miðlarnar. Næmingarnir læra úr einum etiskum sjónarhorni at meta um sambandið millum menniskju og tøkna, og hvussu tey ávirka hvørt annað, og hvørjar avmarkingar teldan hevur. Við at skapa skrivligar, munnligar og margháttaðar tekstir læra næmingarnir at nýta kt í fakligum samhangum. At menna og grunda um egnan talgildan samleika fremur móguleikarnar at kunna seg um og virka í einum modernaðum, fólkaræðisligum, talgildum og alheimsligum samfelag.

- *at vísa kunnleika um norskt og svenskt mál í talu og á skrift*

Danskt 3-A

Sum fyrsta fremmandamálið í føroyska skúlaverkinum leggur danskt saman við móðurmálinum lunnar undir eina breiðari málfatan, sum næmingarnir menna við at skyna á líkleikum og munum millum ymisk mál. Danskt er eins og føroyskt partur av norðurlendskari mentan, og saman við føroyskum gevur danskt næmingunum betri innlit í onnur norðurlensk mál. Í donskum eiga næmingarnir bæði at lesa og uppliva tekstir á svenskum og norskum. Hetta kann eitt nú gerast í sambandi við undirvísing í ávísu títarskeiði.

- *at lýsa og grunda um leiklutin, sum danskt hevur havt og hevur í føroyska samfelagnum og í norðurlendskum høpi*

Danskt 3-A

Danskt mál og donsk mentan hava stóran leiklut í føroyska samfelagnum, bæði søguliga og mentanarlíga, og harvið eisini týðning fyri mentanarfatan, samskipti, albúgving og samleikamenning hjá næmingunum. Undirvísingin í donskum skal virka fyri, at næmingarnir skapa sær fatan av donskum máli í einum føroyskum samanhangi, bæði í nútíðarligum og søguligum høpi. Í undirvísingini skulu næmingarnir lesa og uppliva tekstir, herímillum eisini margháttaðar tekstir og danska talu frá ymiskum títarskeiðum, sum eru ella hava verið partar av føroyska samfelagnum.

2.2. Støðisførleikar

2.2.1. Lesing

At lesa er ein fjøltáttað fatanarlig og málslig tilgongd, sum krevur, at lesararnir avkoda og síðan tulka tekstin við støði í vitanini, sum tey hava frammanundan.

Støðisnámsætlan

Lesing er kjarnan í lærugreinini donskum. Undirvísingin í donskum hevur m.a. til endamáls, at næmingarnir stimbra hugin at lesa og onna sær vitan um ymisk fagur- og yrkisbókmentalig tekstsløg, og at tey onna sær vitan um danskar bókmentir í norðurlendskum og alheimshøpi. Eisini hevur undirvísingin til endamáls, at næmingarnir við lesing skapa sær fatan av donskum máli í føroyskum samanhangi. Lesingin leggur lunnar undir albúgving og mennir vitbornu, kensluligu og sosialu evnini hjá næmingunum og mennir orðfeingið í donskum.

Umframt vavið á tekstum, sum er nevnt undir kjarnaøkjum, eigur lærugreinin danskt at eggja næmingunum til at lesa nógv framíhjá. Hetta kann gerast t.d. í samstarvi við bókasavnið á skúlanum.

2.2.2. Skrivning

Førleikin at skriva snýr seg um at greiða frá og samskifta skrivliga. Dentur verður lagdur á at seta orð á hugsanir, evni og kenslur, umframt at menna hugskot og viðgera ymisk viðurskifti skrivliga í øllum lærugreinum.

Støðisnámsætlan

At málbera seg skrivliga er týðandi førleiki, sum næmingarnir eiga at venja javnt og samt. Umframt skrivliga heimaarbeiðið, sum er ásett við næmingatímum, eiga næmingarnir regluliga at skriva í vanligu undirvísingini. Tað snýr seg bæði um at loysa smáar skrivligar uppgávur, gera skrivivenjingar, venja mállæru, gera hugarok, skriva viðmerkingar o.s.fr. Skrivning og skrivligt samskifti eigur at vera sameindur partur av tekstalestri og arbeiðinum við tekstum.

2.2.3. Munnligt samskifti

Munnligt samskifti snýr seg um at tosa, bera fram, skifta orð um, samrøða, grundgeva og lurta. Munnliga samskiftið skal stimbrast og mennast í øllum lærugreinum. Munnligt samskifti skapar samband við onnur og er týðandi liður í at menna persónligar, mentanarligar og sosialar førleikar.

Støðisnámsætlan

Næmingarnir skulu í lærugreinini donskum eggjast til at skifta orð um tekstir og onnur faklig viðurskifti, luttaka í kjaki og at leggja fram munnliga. Við javnan at seta orð á fakligar spurningar, bæði munnliga og skrivliga, læra næmingarnir at grunda meira um spurningarnar og økja harvið um fakligu tilvitanina. Næmingarnir kunnu skifta orð um ymiskt í smáum bólum, luttaka í pallborðskjakum og regluliga hava munnligar framløgur fyri flokkinum.

2.2.4. Kt-førleikar og talgildisbúgving

Kt-førleikar og talgildisbúgving snúgva seg bæði um førleikar at brúka ítökilig, viðkomandi kt-amboð og at skilja amboðini, og í hvørjum samanhangi tey skynsamt kunnu nýtast. Eisini snúgva kt-førleikar og talgildisbúgving seg um atferð á talgildum miðlum og keldukritiska viðgerð av talgildum tilfari. Endamálið er at búgva næmingarnar til at vera virknar, sjálvstøðugar, kritiskar og fólkaræðisligar borgarar í einum talgildum samfelag.

- *Nýtsla*
- *Fatan og teldulig hugsan*
- *Metingarevni*

Støðisnámsætlan

Av viðkomandi kt-amboðum í lærugreinini donskum kunnu nevnast forrit til at skapa og viðgera tekstir, herímillum eisini margháttadar tekstir, framløguforrit, samskiftis- og samstarvsforrit, rættstavari, talgildar orðabøkur, leitiskipanir o.s.fr. Næmingarnir eiga eisini at fáa innlit í kt-amboð við vitlíki (AI) og móguleikar og avmarkingar við vitlíki. Kt-amboð við vitlíki kunnu nýtast skilagott og viðkomandi til eitt nú at finna upplýsingar og til at fáa íblástur og hugskot.

Umráðandi er, at næmingarnir fata kt-amboðini sum nýtsluamboð og lata danskfakliga evnið, sum arbeitt verður við, verða ráðandi, tá ið ávísa kt-amboðið skal veljast. Við regluliga at nýta kt-amboð til at loysa ymsar uppgávur læra næmingarnir av egnum royndum fyrimunir og vansar við at nýta ymisk kt-amboð í lærugreinini donskum.

- *Samskifti og samstarv*

Støðisnámsætlan

Samskifti, bæði munnligt og skrivligt, fyllir nógv í lærugreinini donskum, eins og tað fyllir nógv í gerandisdegnum hjá næmingunum. Grundleggjandi fyri alt gott samskifti er, at viðurskiftini millum sendara, móttakara, miðil og innihald eru í lagi. Í munnligum samskifti nýta vit okkara sansir at meta um hesi viðurskiftini. Á skrift og í samskifti á netinum eru vit, bæði sum sendarar og móttakarar, meira avmarkað, og tað kann stundum vera trupult at meta um viðurskiftini millum sendara, móttakara, miðil og innihald. Í lærugreinini donskum eigur at vera arbeitt miðvíst at økja um tilvitan næminganna um leiklutir teirra samskiftandi, eisini á netinum.

Tøknin og talgildir miðlar geva móguleikar fyri samstarvi, sum ikki er knýtt at tíð og stað og atgongd á sama hátt, sum vanligt hevur verið við samstarvi. Í lærugreinini donskum eiga næmingarnir at samstarva á ymsar hættir, eisini á talgildum pallum.

- *Leitan og viðgerð*
- *Skapan*

Støðisnámsætlan

Í lærugreinini donskum skulu næmingarnir arbeiða við at skapa tekstir, bæði munnligar, skrivligar og margháttadar. Í hesum sambandi kann eisini arbeiðast við at lata næmingar finna sær fakligar upplýsingar í ymsum talgildum leitigrunnum og læra at meta keldukritiskt um hesar. Kt-amboð við vitlíki (AI) eru hent amboð til at finna upplýsingar og tilfar og somuleiðis til at skapa ymiskar tekstir.

Umráðandi er tá at viðgera tilfarið keldukritiskt og skilja ímillum egið og annara tilfar og tilfar gjørt við vitlíki.

3. Eftirmeting og próvtøka

3.1. Eftirmeting og afturboðan

Aðalmálið við allari undirvísing í øllum skúlaverkinum er, at allir næmingar áhaldandi læra og mennast, og tí eru reglulig eftirmeting og afturboðan um úrtøku og menning næminganna sameindur partur av allari undirvísing í øllum lærugreinum og á øllum stigum í skúlaverkinum.

Í hesum sambandi er tað týðningarmikið, at skúlaverkið strembar eftir at skapa eitt trygt og mennandi undirvísingarumhvørvi, har undirvísingin er fjøltáttað og væl skipað við dygdargóðum fakligum innihaldi og háttaløgum. Harumframt er tað týðningarmikið, at undirvísingin hevur ítøkilig mál, so næmingarnir vita, hvat uppgávurnar fjevna um, og hvat væntað verður av teimum.

Eftirmeting av úrtøkuni gevur bara meining, um hon verður fylgd upp av ítøkiligari afturboðan, sum tekur saman um núverandi støðu, heildarúrtøku og menning næminganna. Lærararnir skulu tí hava innlit í úrtøku, arbeiðslag og ídni hjá næmingunum í læritilgongdini.

Afturboðanin til næmingarnar skal leggja dent á næsta stig í tilgongdini og undirvísingina frameftir. Fyri næmingarnar snýr tað seg um, hvussu tey kunnu menna úrtøku og hegni, umframt hvussu tey kunnu tillaga ella møguliga bøta um arbeiðslag og avrik. Fyri lærararnar snýr afturboðan seg um at tillaga undirvísingina við støði í vitan um næmingaúrtøku, undirvísingargongdir, háttaløg o.a.

Eftirmetingin skal saman við afturboðan leggja áherðslu á læri- og menningartilgongdina heldur enn á sjálvt úrslitið. Endamálið er at eggja og stuðla næmingunum í áhaldandi at vilja læra og menna fakligu, persónligu og sosialu fortreytirnar.

Støðisnámsætlan

Næmingarnir skulu javnan fáa afturboðan og leiðbeining í sínum arbeiði. Hetta kann eitt nú gerast við javnan at vísa á førleikamálini og at vísa á hóskaði hjálparmiðlar og arbeiðshættir, sum næmingarnir kunnu fáa gagn av. Afturboðanin kann vera munnlig ella skrivlig. Víst verður til leiðbeinandi skjalið ”Leistur – eftirmeting og afturboðan”, sum lærarar kunnu styðja seg til.

Umráðandi er, at læarin leggur undirvísingina soleiðis til rættis, at næmingarnir fáa bestu fortreytir at læra. Tískil eiga undirvísingargongdir altíð at eftirmetast við tí fyri eyga at betra um undirvísingina.

Víst verður til skjalið “Leistur – undirvísingarfrágreiðing”.

3.2. Støðumet, ársmet og royndarmet

Næmingarnir skulu gjøgnum skúlaárið hava støðumet og ársmet eftir galdandi próvtalsstiga. Vanliga fáa næmingarnir støðumet fyri jólafrítíðina og fyri páskafrítíðina og so ársmet við skúlaárslok. Í sambandi við royndir skulu næmingarnir eisini hava royndarmet.

Metini verða givin við stöði í fakligu færleikamálunum og stöðisfærleikunum. Stöðu- og ársmetini eru sostatt meting lærarans av, í hvønn mun næmingarnir í framdum avrikum lúka sett færleikamál, samanborið við framda undirvísing. Royndarmetini verða givin við stöði í ávísum uppgávuorðingum.

Stöðu- og ársmetini skulu lýsa fakliga stöðið í lötuni, tá ið metini verða givin. Talan eigur sostatt ikki at vera um eina meting yvir eitt longri tíðarskeið ella eitt miðal av fleiri avrikum.

Atburður, uppmøting og arbeiðssemi eiga í sjálvum sær ikki at vera tikin við í stöðu- og ársmetini.

Ársmetini seinna árið eru endalig og verða sett í prógv næminganna.

3.3. Skrivlig próvtøka á A-stigi

Skrivliga próvtøkan í donskum er ein próvtøka í skrivligari framseting og tekstfærleika.

Skrivliga próvtøkan varir fimm tímar. Allir hjálparmiðlar eru loyvdur. Próvtakarin skal við stöði í einum ella fleiri tekstum sjálvstøðugt skriva ein tekst.

Próvtøkutilfarið fevnir um avmarkaða nøgd av tekstum í hóskaði vavi við í minsta lagi fjóra uppgávum, harav próvtakarin svarar einari uppgávu. Tekstúrvalið fevnir um ymisk fagur- og yrkisbókmentilig tekstsløg, herímillum eisini margháttað tekstsløg.

Uppgávnar verða settar við stöði í einum próvtøkuraði við ymiskum tekstslögum, sum skulu viðgerast sambært færleikamálunum í námsætlanini. Uppgávuorðingarnar áseta, at skrivað verður eitt av tveimum tekstslögum: greinandi (analyserende artikel) ella kjakandi grein (diskuterende artikel).

Danskt 3-A

At allir hjálparmiðlar eru loyvdur skal skiljast soleiðis, at próvtakarin kann nýta alt undirvísingartilfar og orðabøkur sum hjálparmiðlar. Eisini kann próvtakarin brúka rættstavara á telduni sum hjálparmiðil. Próvtakarin kann ikki reika frítt á netinum, men hann/hon eigur at hava atgongd til orðabøkur og netborið undirvísingartilfar. Avrikið, sum próvtakarin letur inn, skal vera egið avrik, og tí hevur próvtakarin ikki loyvi at nýta vitlíki (AI) ella at samskifta við onnur enn umsjónarfólk, meðan próvtøkan er.

Í próvtøkuraðnum er greinin felags tekstslagið, sum er bindiliðið millum tey tvey uppgávu tekstslögini, sum próvtakarin kann velja ímillum at skriva. Hetta tryggjar, at allir próvtakararnir skriva innan somu karmar, t.e. at sendara- og móttøkuviðurskiftini eru tey somu, bygnaðurin av greinini er hin sami, og útgangsstöðið fyri at skriva greinina er tað sama.

Uppgávnar fevna um at skriva ein tekst við stöði í eini viðgerð av einum ella fleiri tekstum og frásjónargerð. Uppgávnar kunnu t.d. fevna um greining, tulating og frásjónargerð av fagurbókmentiligum teksti, herímillum eisini margháttaðum teksti, ella greining, tulating og frásjónargerð av yrkisbókmentiligum teksti, herímillum eisini margháttaðum teksti.

Longdin á avrikinum er ikki ásett í uppgávuni, men mælt verður til at lata tekstin fevna um umleið 3 síður á 2.400 sløg.

Víst verður til skjalið “Leiðbeining – skrivlig próvtøka – danskt A-stig”

3.3.1. Dømingargrundarlag – skriflig próvtøka á A-stigi

Í dømingini verður dentur lagdur á, í hvønn mun próvtakarin lýkur faklig mál, sum eru sett í lærugreinini. Dentur verður eisini lagdur á, hvussu próvtakarin megnar at viðgera próvtøkutilfarið, skipa tekstin, nýta danskfakliga vitan og faklig háttaløg. Harumframt verður mett um, hvørt næmingurin er tilvitaður um tekstslag og megnar at miðla sína vitan til lesaran.

Givið verður eitt próvtal við støði í einari heildarmeting av samlaða avriki próvtakarans. Fyri at standa próvtøkuna krevst tó, at avrikið er nøktandi og rætt orðað á donskum máli.

Danskt 3-A

Dømingin er ein heildarmeting, men fyri at standa próvtøkuna skal próvtakarin orða seg nøktandi rætt á donskum sambært teimum stavsetingar- og mállæregrlum, sum eru galdandi. Hetta merkir, at próvtakarin nóg væl skal duga stavseting, bending, teknseting og orðalag í donskum. Fleiri grovar villur kunnu vera, men tað er ikki nøktandi at hava grovar villur í nærum hvørjum setningi.

Víst verður til skjalið ”Metingarark – skriflig próvtøka – danskt A-stig”.

3.3.2. Próvtalslýsing – skriflig próvtøka á A-stigi

Próvtal	Heiti	Lýsing
12	Framúr gott	Málburðurin er sera góður, fjølbroyttur og neyvur við ongum ella bert fáum týðningarleysum villum. Próvtakarin dugir sera væl at próvføra og skipa og byggir avrikið skilvíst upp. Próvtakarin viðger tilfarið á góðan hátt, og viðgerðin er sera væl grundað við ongum ella bert fáum týðningarleysum manglum. Próvtakarin vísir, at hann/hon hevur sera gott tak á háttalagi og dugir sera væl at nýta vitan og hugtøk úr lærugreinini. Hann/hon megnar væl at flyta seg frá tí ítøkiliga til tað úrtøkiliga.
10	Sera gott	Málburðurin er góður, fjølbroyttur og neyvur, tó við nøkrum villum. Próvtakarin dugir væl at próvføra og skipa og byggir avrikið skilvíst upp. Próvtakarin viðger tilfarið á góðan hátt, og viðgerðin er væl grundað, tó við nøkrum manglum. Próvtakarin vísir, at hann/hon hevur gott tak á háttalagi og dugir væl at nýta vitan og hugtøk úr lærugreinini. Hann/hon megnar sum heild væl at flyta seg frá tí ítøkiliga til tað úrtøkiliga.
7	Gott	Málburðurin er sum heild góður, fjølbroyttur og neyvur, tó við fleiri villum. Próvførslan er heldur grunn, men próvtakarin byggir avrikið rímiliga skilvíst upp. Próvtakarin viðger tilfarið rímiliga væl, og viðgerðin er rímiliga væl grundað, tó við fleiri manglum. Próvtakarin vísir, at hann/hon hevur rímiliga gott tak á háttalagi og dugir rímiliga væl at nýta vitan og hugtøk úr lærugreinini. Hann/hon megnar at flyta seg frá tí ítøkiliga til tað úrtøkiliga.

4	Hampiligt	Málburðurin er rímiliga góður og neyvur, tó við fleiri grovum villum. Próvførslan er sum heild grunn, og avrikið er sum heild ikki bygt væl upp. Próvtakarinn viðger tilfarið nakað trilvandi, men viðgerðin er tó hampiliga væl grundað, tó við fleiri stórum manglum. Próvtakarinn vísir, at hann/hon hevur tak á háttalagi og dugir sum heild at nýta vitan og hugtøk úr lærugreinini. Hann/hon megnar at tó illa at flyta seg frá tí ítøkiliga til tað úrtøkiliga.
02	Nøktandi	Málburðurin er í lagi, men ikki serliga neyvur og við fleiri grovum villum. Próvførslan er grunn, og avrikið er ikki væl bygt upp. Próvtakarinn viðger tilfarið sera trilvandi, men tó nøktandi. Próvtakarinn vísir, at hann/hon hevur tak á háttalagi, men megnar sum heild illa at nýta vitan og hugtøk úr lærugreinini. Hann/hon megnar sum heild ikki at flyta seg frá tí ítøkiliga til tað úrtøkiliga.
00	Ikki nøktandi	Verður givið fyri ikki nøktandi avrik, ið ikki stendur mát og ikki lýkur fakligu málini í lærugreinini.
-3	Heilt vánaligt	Verður givið fyri heilt vánaligt avrik, sum als ikki kann verða góðtikið.

3.4. Munnlig próvtøka á A-stigi

Munnliga próvtøkan í danskum er ein próvtøka í munnligari framseting og tekstfórleika.

Próvhoyringin varir umleið 30 minuttir, íroknað próvdøming. Fyrireikingartíðin er umleið 60 minuttir, íroknað útflyggjan av tilfari og leiðbeining.

Undir próvhoyringini leggur próvtakarinn fyri við eini framløgu við støði í próvtøkuspurninginum, sum próvtakarinn hevur arbeitt við í fyrireikingartíðini. Restin av próvhoyringini er ein faklig samrøða millum próvtakara og próvhoyrara við støði í próvtøkuspurninginum og framløgu próvtakarans.

Próvtakarinn verður próvhoyrdur í ólisnum tilfari, sum kann fevna um styttri tekstir, brot úr størri verkum ella annað tilfar í hóskandi vavi. Ólisna tilfarið skal vera valt soleiðis, at tað í tema ella á annan hátt er knýtt at evnum, økjum o.t., sum arbeitt hevur verið við í undirvísingini.

Í síni heild skal ólisna tilfarið umboða eitt breitt úrval av fagur- og yrkisbókmentiligum tekstsløgum, herímillum eisini margháttaðum tekstsløgum. Ólisna tilfarið, sum í mesta lagi skal vera seks normalsíður ella samsvarandi, skal viðgerast við viðkomandi háttalagi og sjálvstøðugt setast í frásjón og í samband við lisið tilfar.

Sami próvtøkuspurningur kann í mesta lagi verða nýttur tvær ferðir í sama flokki/bólki.

Danskt 3-A

Próvhoyrarin ger próvtøkuspurningarnar, sum skulu sendast próvdómara til góðkenningar í seinasta lagi fimm gerandisdagar fyri próvtøkuna. Samlaða talið á próvtøkuspurningum skal í minsta lagi vera talið á próvtakarum + trý. Sami próvtøkuspurningur kann verða nýttur tvær ferðir.

Í próvtøkuspurninginum skal greitt koma fram, at próvtakarinn við viðkomandi háttalagi skal viðgera ólisna tilfarið og seta í frásjón og í samband við lisið tilfar úr undirvísingarfrágreiðingunum. Leiðbeinandi spurningar, sum t.d. biðja próvtakaran leggja dent á nakað ávíst í viðgerðini ella í frásjónargerðini, kunnu vera.

Ólisna tilfarið skal umboða ymisk fagur- og yrkisbókmentilig tekstsløg, herímillum eisini margháttað tekstsløg. Tekstirnir eiga eisini at umboða ymisk rák/tíðarskeið. Viðkomandi upplýsingar, so sum høvundur, møguligur týðari, heiti, útgávuár og frágreiðingar um serliga torskild orð skulu fylgja við ólisnu tekstunum.

Víst verður til skjalið: “Leiðbeining – próvtøkuspurningur – danskt A-stig”.

Mannagongd til munnliga próvtøku:

- Próvtakarinn fær próvtøkuspurning og ólisið tilfar, og próvhoyrarin fylgir honum/henni í fyrireikingarhølið.
- Próvtakarinn fyrireikar seg í umleið 60 minuttir. Í fyrireikingarhølinum kann próvtakarinn nýta alt undirvísingartilfar og orðabøkur sum hjálparmiðlar. Próvtakarinn kann ikki reika frítt á netinum, men hann/hon kann brúka netbornar orðabøkur og netborið undirvísingartilfar. Próvtakarinn hevur ikki loyvi at nýta vitlíki (AI) ella at samskipta við onnur í fyrireikingartíðini.
- Próvhoyrarin heintar próvtakaran í fyrireikingarhølinum. Við sær inn í próvtøkuhølið kann próvtakarinn hava próvtøkuspurningin, ólisna tilfarið og tað, sum hann/hon hevur skrivað í fyrireikingartíðini. Er tilfarið talgilt, kann próvtakarinn hava teldu við í próvtøkuhølið, men hann/hon kann ikki taka annað tilfar fram enn tað, sum er nevnt omanfyri.
- Próvtakarinn leggur fram við støði í próvtøkuspurninginum og ólisna tilfarinum í 10-15 minuttir.
- Próvtakari, próvhoyrari og møguliga próvdómari samrøða fakliga í umleið tíggu minuttir við støði í framløguni, próvtøkuspurninginum og ólisna tilfarinum.
- Próvhoyrari og próvdómari áseta próvtalið, og próvhoyrarin sigur próvtakaranum próvtalið, meðan próvdómariin hoyrir.

Mælt verður til, at framløgan hjá próvtakaranum fevnir um 10-15 minuttir, tíðin kann skifta nakað, alt eftir próvtøkuspurningi og evnum próvtakarans. Longdin á framløguni og fakligu samrøðuni er ikki avgerandi í sjálvum sær. Tað, sum er mest avgerandi, er, at próvtakarinn sjálvstøðugt leggur tilfarið fram og fær høvi til at koma í dýpdina við tilfarinum.

3.4.1. Dømingargrundarlag – munnlig próvtøka á A-stigi

Í dømingini verður dentur lagdur á, í hvønn mun próvtakarinn lýkur faklig mál, sum eru sett í lærugreinini. Próvtakarinn skal við støði í fakligari tilgongd sýna evni til sjálvstøðugt á neyvum og fjølbroyttum máli at leggja fram og viðgera tilfar við støði í einum próvtøkuspurningi. Hann/hon skal

sýna, at hann/hon dugir at taka fram týðandi tættir í tilfarinum, seta teir í samband við tættir og tekstir í undirvísingini og síggja próvtøkutilfarið í frásjón. Próvtakarin skal duga at nýta danskfakliga vitan og ymisk háttaløg í lærugreinini. Eisini verður dentur lagdur á, at próvtakarin er virkin í fakligu samrøðuni.

Givið verður eitt próvtal við støði í einari heildarmeting av samlaða avriki próvtakarans.

Danskt 3-A

Dømingin er ein heildarmeting við støði í framløguni og í fakligu samrøðuni. Dentur skal leggjast á fakliga innihaldið, skipan av framløgu og á, hvussu væl próvtakarin orðar seg á donskum máli.

3.4.2. Próvtalslýsing – munnlig próvtøka á A-stigi

Próvtal	Heiti	Lýsing
12	Framúr gott	Munnliga framløgan er sera greið og væl skipað. Málið í framløguni er fjølbroytt og neyvt. Próvtakarin er sera virkin í fakligu samrøðuni. Hann/hon viðger og troytir tilfarið á góðan hátt, og viðgerðin er sera væl grundað við ongum ella bert fáum týðningarleysum manglum. Próvtakarin vísir, at hann/hon hevur gott tak á háttalagi og dugir sera væl at nýta vitan og hugtøk úr lærugreinini. Hann/hon megnar væl at flyta seg frá tí ítøkiliga til tað úrtøkiliga.
10	Sera gott	Munnliga framløgan er greið og væl skipað. Málið í framløguni er sum heild fjølbroytt og neyvt. Próvtakarin er virkin í fakligu samrøðuni. Hann/hon viðger og troytir tilfarið á góðan hátt, og viðgerðin er væl grundað, tó við nøkrum manglum. Próvtakarin vísir, at hann/hon hevur gott tak á háttalagi og dugir væl at nýta vitan og hugtøk úr lærugreinini. Hann/hon megnar sum heild væl at flyta seg frá tí ítøkiliga til tað úrtøkiliga.
7	Gott	Munnliga framløgan er sum heild góð og rímliga væl skipað. Málið í framløguni er rímliga fjølbroytt og neyvt. Próvtakarin er virkin í fakligu samrøðuni. Hann/hon viðger tilfarið heldur trilvandi, men viðgerðin er tó rímliga væl grundað, tó við fleiri manglum. Próvtakarin vísir, at hann/hon hevur tak á háttalagi og dugir at nýta vitan og hugtøk úr lærugreinini. Hann/hon megnar at flyta seg frá tí ítøkiliga til tað úrtøkiliga.
4	Hampiligt	Munnliga framløgan er í lagi og rímliga væl skipað. Málið í framløguni er í lagi, men ikki serliga fjølbroytt og neyvt. Próvtakarin er sum heild virkin í fakligu samrøðuni. Hann/hon viðger tilfarið trilvandi, men viðgerðin er tó rímliga væl grundað, tó við fleiri stórum manglum. Próvtakarin vísir, at hann/hon sum heild hevur tak á háttalagi og dugir at

		nýta vitan og hugtøk úr lærugreinini. Hann/hon megnar tó illa at flyta seg frá tí ítøkiliga til tað úrtøkiliga.
02	Nøktandi	Munnliga framløgan er trivandi og hongur ikki væl saman. Framløgan er skillig, men másliga veik. Próvtakarin er ikki serliga virkin í fakligu samrøðuni. Viðgerðin er grunn og heldur illa skipað, tó er hon á einari leið. Próvtakarin vísir, at hann/hon hevur tak á háttalagi, men megnar sum heild illa at nýta vitan og hugtøk úr lærugreinini. Hann/hon megnar sum heild ikki at flyta seg frá tí ítøkiliga til tað úrtøkiliga.
00	Ikki nøktandi	Verður givið fyri ikki nøktandi avrik, ið ikki stendur mát og ikki lýkur fakligu málini í lærugreinini.
-3	Heilt vánaligt	Verður givið fyri heilt vánaligt avrik, sum als ikki kann verða góðtikið.

4. Lestrarætlan og undirvísingarfrágreiðingar

Lestrarætlanin er eitt yvirskipað skjal við yvirliti yvir ráðlagdar undirvísingargongdir fyri skúlaárið.

Lærarin skal so hvørt í undirvísingini gera undirvísingarfrágreiðingar, sum eru ítøkiligar lýsingar av hildnum undirvísingargongdum. Nakað fyri skúlaárslok skulu undirvísingarfrágreiðingarnar fyri farna skúlaár gerast lidnar. Endamálið við undirvísingarfrágreiðingunum er at skjalfesta, at undirvísingin hevur lokið krøvini í galdandi námsætlanum. Undirvísingarfrágreiðingarnar eru eisini støði undir munnligu próvtøkuni og verða latnar próvdómara.

Víst verður til skjøluni: “Lestrarætlan fyri lærugrein – lestur” og “Undirvísingarfrágreiðing – lestur”.